

Zaanpanel 36:

Regeldruk

Team Onderzoek & Statistiek,
Januari 2015

Inleiding

Burgers en/of ondernemers die een activiteit of initiatief willen ontplooiën kunnen met regels van de gemeente te maken krijgen. Regels zijn belangrijk, maar het kan ook anders. Om meer ruimte te kunnen geven aan initiatieven van burgers en ondernemers streeft de gemeente ernaar de regeldruk te verminderen.

Over dit onderwerp is het Zaanpanel een aantal vragen gesteld:

- Wat vindt men ervan dat de gemeente ernaar streeft om de regelgeving te versoepelen en te vereenvoudigen? Heeft men hier al wat van gemerkt en wat dan?
- Is de regeldruk al merkbaar veranderd ten opzichte van een jaar geleden? Hoe?
- Zijn een aantal aangepaste regelingen al bekend?

En aan panelleden, die de afgelopen twee jaar contact hadden met de gemeente voor een vergunning of medewerking aan een initiatief, is een aantal stellingen voorgelegd en is naar hun oordeel gevraagd over de afhandeling ervan of medewerking van de gemeente.

respons en resultaten

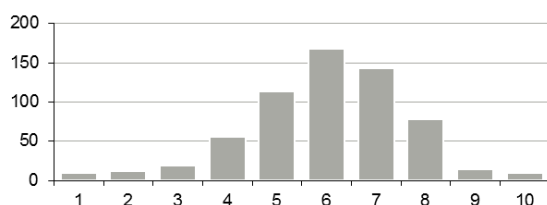
Het Zaanpanel (ruim 2.300) ontving in december 2014 een uitnodiging voor dit onderzoek¹. De enquête is door ruim 1.300 panelleden ingevuld, dit betekent een respons van 56%. De uitkomsten zijn, zoals altijd bij resultaten van het Zaanpanel vooral *indicatief* van aard omdat het panel niet representatief (genoeg) is voor alle inwoners van Zaanstad. Het aantal ouderen tussen 50 en 65 jaar is oververtegenwoordigd en het panel bevat een relatief groter aandeel hoger opgeleiden. Het aandeel vrouwen is kleiner dan in de hele populatie. Om de werkelijke verdeling enigszins te benaderen zijn de resultaten gewogen (naar leeftijd en geslacht). De onderzoeksresultaten zijn vooral als signaal op te vatten van een groep Zaanse burgers, die (ook) via het Zaanpanel zijn of haar stem wil laten horen.

samenvatting Regeldruk

Het panel deelt het cijfer 6 uit voor de inspanning van de gemeente om de regeldruk te vereenvoudigen en te versoepelen. De onbekendheid met deze inspanningen is echter groot: 9 op de 10 panelleden heeft er niets van gemerkt. Bijna 1 op de 4 panelleden beantwoordt wél de vraag of de regeldruk in het afgelopen jaar is veranderd: volgens 18% is de regeldruk juist toegenomen, volgens 8% afgenomen, maar het merendeel constateert géén verandering. Bij degenen, die contact hadden met de gemeente voor een vergunning of medewerking bij een initiatief, is via een aantal stellingen doorgevraagd over wat men er van vond. Volgens de meeste respondenten was de informatie over de verschillende regels en procedures begrijpelijk en het aanvragen van een vergunning eenvoudig (werkbaar). Maar er werd geen rekening gehouden met de specifieke situatie, de gemeente is niet flexibel, de afhandeling van bijv. een vergunning niet snel en kosten en inspanningen niet acceptabel. Als 'eindcijfer' deelde men hiervoor een onvoldoende uit: 5,3.

waardering versoepelen en vereenvoudigen van regelgeving

Het Zaanpanel geeft gemiddeld een 6 voor de inspanning van de gemeente om de regeldruk te verminderen. Deze vraag is maar door de helft van het panel beantwoord. De andere helft vulde 'weet niet/geen mening' in. Dit hangt vermoedelijk samen met een nog (grote)

onbekendheid onder de panelleden met dit streven van Zaanstad. Dit blijkt ook uit het feit dat maar 8%, nog geen 1 op de 10 respondenten, iets heeft gemerkt, gezien of gehoord van deze activiteiten.

Wat heeft men gemerkt? Het panel kreeg de gelegenheid in het kort te beschrijven wat men heeft gemerkt. Een kleine selectie uit de verkregen antwoorden:

¹ Hierin stonden ook vragen met betrekking tot thema's uit een landelijk benchmarkonderzoek: woon- en leefomgeving, zorg- en welzijn, relatie burger-gemeente en gemeentelijke dienstverlening. De resultaten hiervan worden in de landelijke database verwerkt en kunnen worden vergeleken met andere gemeenten via de website 'www.waarstaatjegemeente.nl'.

- de procedure voor (sommige) aanvragen is eenvoudiger geworden
- men vindt de communicatie met ambtenaren gemakkelijker geworden
- eigen initiatieven worden makkelijker en sneller toegekend
- men heeft er bijvoorbeeld over gelezen in de krant
- men vindt dat er helder en duidelijk wordt gecommuniceerd

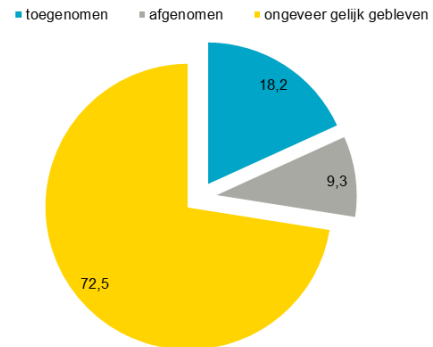
(quote) *“Er zijn hier in de buurt een paar projecten voor meer beweging voor kinderen aangelegd, de communicatie hierover vond ik goed. Een en ander werd geregeld via scholen in de buurt die hier een belangrijke rol in konden spelen, evenals de bewoners op de plaatsen waar deze speeltuigen werden geplaatst. Ik vond dit helder en getuigen van een gezonde samenwerking tussen gemeente en bewoners.”*

Negatieve geluiden zijn er ook. Men vindt bijvoorbeeld dat verordeningen niet worden nageleefd, hoewel hierbij de kanttkening kan worden geplaatst dat dit eerder als een gevolg van regeldrukvermindering kan worden uitgelegd, of (quote): *“dat een paar buurtbewoners voor het overgrote deel van de buurtbewoners gaan uitmaken Hoe bijvoorbeeld het groen er in de buurt uit moet zien. Ik had graag gezien dat de gemeente zelf uitmaakt Hoe het een en ander er uit ziet en niet een of twee buurtbewoners.”*

regeldruk merkbaar veranderd?

Aan het gehele panel is vervolgens de vraag voorgelegd of men kan zeggen dat de regeldruk is veranderd. Ruim tweederde van het panel weet hierop het antwoord niet (onbekendheid). Volgens het merendeel van degenen die het wel weet (ruim 400 respondenten), is de regeldruk niet veranderd (zie grafiek).

Opmerkelijk is dat 18% van het panel juist van mening is dat de regeldruk is toegenomen. Uit de toelichting blijkt dat het voor sommigen te maken heeft met de veranderingen op het gebied van de zorg. Er ontstaat juist meer druk – volgens het panel - op de regels (meer regels) omdat de gemeente meer verantwoordelijkheid krijgt overgedragen. Het is overigens nog maar de vraag of het daadwerkelijk om toenemende regeldruk gaat of dat het als toegenomen druk wordt ervaren nu men meer verantwoordelijk is voor het regelen van zaken.

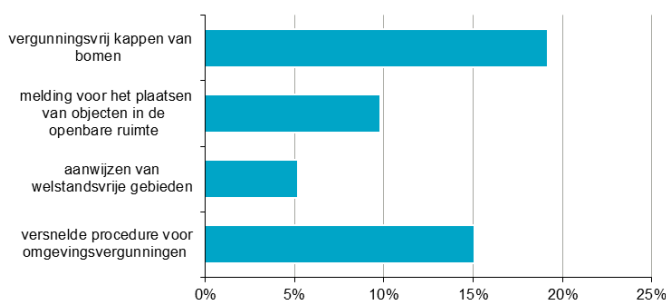

Maar de ervaren toename van regeldruk wordt ook in verband gebracht met het organiseren van activiteiten: *“Formulieren om b.v. vergunningen aan te vragen veranderen en worden steeds uitgebreider, lastiger om in te vullen met verplichte bijlagen, etc.”*. Een ander, tekenend, citaat: *“Wij hebben funderingsonderzoek gestart in april en door plots opgelegde verscherpte regels binnen dit onderzoek, soms ook regels die buiten de gemeente om opgelegd werden, hebben we enorm veel vertraging gehad op de aanvraag, het verloop en uiteindelijk heeft het ook een financieel probleem opgeleverd.”*

Volgens 9% van het panel is de regeldruk afgenomen. In de toelichting wordt opgemerkt dat het bijvoorbeeld merkbaar is bij zaken als verlening van bouwvergunningen of welstand(svrije) gebieden, via het internet te regelen/verdergaande digitalisering, regels bij evenementen en meer (heldere) informatie. Regels zijn volgens sommigen vereenvoudigd en het wordt burgers mogelijk gemaakt initiatieven te nemen of groen te adopteren.

aangepaste regelingen bekend?

Het panel is gevraagd naar de bekendheid met een aantal specifieke maatregelen, bedoeld om de regeldruk te verminderen. Ook hierbij geldt dat het merendeel (71%) van het panel geen van deze maatregelen kent. Van de maatregelen die wel bekend zijn, wordt ‘het vergunningsvrij kappen van bomen’ en ‘de versnelde procedure voor omgevingsvergunningen’ relatief het meest genoemd (zie grafiek).

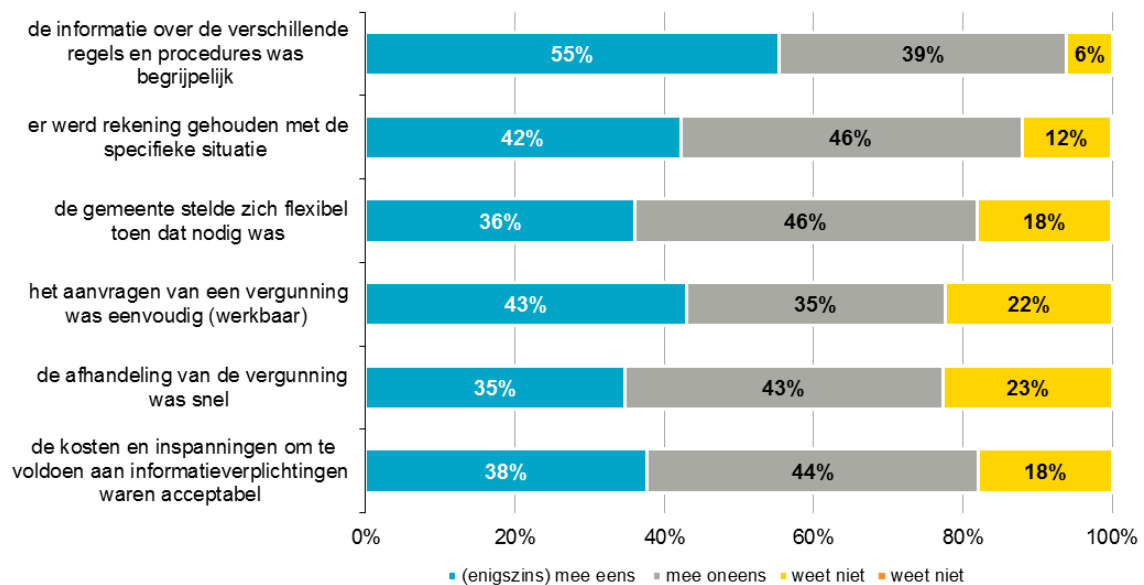
evaluatie afhandeling aanvraag vergunning / medewerking bij initiatief

In totaal 17% van het panel heeft in de afgelopen twee jaar contact met de gemeente gehad voor een vergunning of het mogelijk maken van medewerking aan een initiatief. Twee procent deed dit als ondernemer, vier van de vijf deed dit als bewoner, een kleine 21% deed dit ook als ondernemer.

stellingen

Aan deze groep mensen zijn de volgende zes stellingen voorgelegd over deze aanvragen of verzoeken om medewerking:

- de informatie over de verschillende regels en procedures was begrijpelijk
- er werd rekening gehouden met de specifieke situatie
- de gemeente stelde zich flexibel toen dat nodig was
- het aanvragen van een vergunning was eenvoudig (werkbaar)
- de afhandeling van de vergunning was snel
- kosten / inspanningen om te voldoen aan informatieverplichtingen waren acceptabel

Ruim de helft van de respondenten is het met de eerste stelling - de informatie over de verschillende regels en procedures was *begrijpelijk* - (enigszins) eens. Ook zijn meer mensen het (enigszins) eens met de stelling dat het aanvragen van een vergunning *eenvoudig* (werkbaar) is ('weet niet' volgens bijna een kwart). Met de overige vier stellingen is men het juist vaker mee oneens. Een aanzienlijk deel is dus van mening dat er *geen rekening* werd gehouden met de specifieke situatie, dat de gemeente zich *niet flexibel* opstelde (toen dat nodig was), dat de afhandeling ervan *niet snel* was en de *kosten en inspanningen niet acceptabel*.

rapportcijfer

Gemiddeld krijgt de afhandeling van de vergunningsaanvraag of de medewerking bij een initiatief dan ook slechts een 5,3 (bewoners lijken een iets hoger cijfer uit te delen dan ondernemers (kleine groep), het gaat om een 5,4 resp. 5,2).

tot slot

Aan het eind van de vragenlijst is de gelegenheid geboden voor suggesties. Dit heeft tot circa 10 bladzijden vol waardevolle suggesties geleid. Deze zijn meegegeven aan de opdrachtgever van dit onderzoek.